

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 97/2026-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], proti postupu Okresného súdu Prievidza v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/52/2025, proti postupu Krajského súdu v Trenčíne pod neurčenou spisovou značkou a proti postupu bližšie neidentifikovaných orgánov činných v trestnom konaní taktiež pod neurčenou spisovou značkou takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ žiadal ústavný súd podaním doručeným 19. decembra 2025, aby mu pridelil advokáta na spísanie ústavnej sťažnosti. Následne podaním označeným ako ústavná sťažnosť doručeným ústavnému súdu 21. januára 2026 sa domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na urýchlené rozhodnutie o svojej žiadosti na prepustenie z väzby podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/52/2025, ako aj postupom v neoznačenom konaní bližšie neidentifikovaných orgánov činných v trestnom konaní, ktoré predchádzalo podaniu obžaloby na sťažovateľa na okresnom súde. Okrem toho sťažovateľ namieta aj porušenie svojho práva na urýchlené rozhodnutie o svojej žiadosti na prepustenie z väzby z 5. novembra 2025, o ktorom rozhodoval v napadnutom konaní najprv okresný súd a následne

v druhoінштанčnom konaní (s'аžovateľ neidentifikoval toto konanie žiadnou spisovou značkou, pozn.) aj krajský súd.

2. Z ústavnej s'аžnosti vyplýva nasledujúci stav veci:

S'аžovateľ bol 17. júla 2025 vzatý do väzby pre bližšie neurčený drogový trestný čin, pričom obžaloba bola v predmetnej veci podaná 4. novembra 2025. V období medzi 5. novembrom 2025 a 12. decembrom 2025 bolo rozhodované v dvojinšтанčnom konaní o žiadosti s'аžovateľa na prepustenie z väzby. Okresný súd doručil s'аžovateľovi 5. januára 2026 trestný rozkaz, proti ktorému podal s'аžovateľ odpor. Trestné konanie s'аžovateľa do podania jeho ústavnej s'аžnosti (21. januára 2026) nebolo ukončené.

II.

Argumentácia s'аžovateľa

3. S'аžovateľ vo svojej ústavnej s'аžnosti namietal jednak dĺžku samotného trestného konania a jednak dĺžku rozhodovania o jeho žiadosti o prepustenie z väzby.

4. Vo vzťahu k dĺžke prípravného konania medzi júlom 2025 a novembrom 2025 s'аžovateľ vyčítal, že ustanovený znalec z odboru psychiatrie nepredložil svoj znalecký posudok v stanovenej 50-dňovej lehote, ale až po 72 dňoch. K tomuto údaju dospel s'аžovateľ tak, že spočítal dni medzi uznesením o pribratí znalca z 28. júla 2025 a 8. októbrom 2025, keď mal byť vypracovaný znalecký posudok. Podľa s'аžovateľa bol navyše vyšetrovateľ v prípravnom konaní nečinný v období medzi 27. augustom 2025, keď vypočul svedkov, a ukončením vyšetrovacieho spisu 17. októbra 2025. Čo sa týka súdneho konania, s'аžovateľ namieta, že od podania obžaloby v novembri 2025 do podania jeho ústavnej s'аžnosti okresný súd iba vydal trestný rozkaz v januári 2026 (proti ktorému podal s'аžovateľ odpor, pozn.), ale ani nenariadil termín hlavného pojednávania. Trojmesačné konanie pred súdom s'аžovateľ považuje taktiež za priet'ahy, pretože, ako tvrdí, k spáchaniu skutku sa priznal a svoje konanie oľutoval. Uvedené predstavuje podľa s'аžovateľa porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov.

5. S'аžovateľ okrem toho namietal dĺžku rozhodovania o svojej žiadosti o prepustenie z väzby. Žiadosť o prepustenie z väzby mal s'аžovateľ podať 5. novembra 2025 a okresný súd o nej rozhodol 19. novembra 2025 tak, že ju zamietol. Proti tomuto rozhodnutiu podal s'аžnosť, ktorú krajský súd zamietol 12. decembra 2025, no rozhodnutie mu malo byť doručené až 29. decembra 2025. Dĺžka rozhodovania o tejto žiadosti predstavovala 54 dní, čo je podľa s'аžovateľa v rozpore s rozsudkom Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) č. 45426/06 z 30. novembra 2010 Gál proti Slovenskej republike, čím malo dôjsť aj k porušeniu jeho práva na urýchlené rozhodnutie o jeho žiadosti o prepustenie z väzby.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'аžnosti

6. Podstatou ústavnej s'аžnosti s'аžovateľa je porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (čl. 48 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako aj porušenie práva na urýchlené rozhodnutie o jeho žiadosti

na prepustenie z väzby (čl. 5 ods. 4 dohovoru) napadnutým postupom orgánov činných v trestnom konaní, okresného súdu a krajského súdu.

7. Pri predbežnom prerokovaní návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Keďže sťažovateľ nie je zastúpený advokátom (§ 34 ods. 1 a § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde), ústavný súd pred tým, ako sa začal zaoberať podstatou ústavnej sťažnosti, skúmal, do akej miery nedostatok právneho zastúpenia bráni jej kvázimeritórnemu prejednaníu. Z ústavnej sťažnosti jednoznačne vyplýva, že jej podstatou je porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote a práva na urýchlené rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby.

9. Uplatnením materiálneho prístupu k ochrane ústavnosti, a tým aj k ochrane práv a slobôd fyzickej osoby, ktorá je neoddeliteľnou súčasťou jeho rozhodovacej činnosti (k tomu pozri aj II. ÚS 51/2017, II. ÚS 782/2014), ústavný súd, vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, pristúpil k jej predbežnému posúdeniu (m. m. I. ÚS 193/2024), pretože bol schopný posúdiť opodstatnenosť sťažovateľových námietok a následne aj vyhodnotiť, či je potrebné sťažovateľa vyzvať na dokladovanie jeho majetkových pomerov na účely potenciálneho ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Na tomto mieste ešte ústavný súd podotýka, že aj keď ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahovala značné nedostatky (napr. neoznačenie konkrétnych orgánov činných v trestnom konaní z prípravného konania, neoznačenie spisovej značky krajského súdu pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa), zo samotného obsahu, resp. z kontextu ústavnej sťažnosti sa dalo vyvodiť, čo považoval sťažovateľ za problém, a preto v tomto momente (v rámci predbežného posúdenia) ústavný súd sťažovateľa osobitne nevyzýval na odstránenie týchto nedostatkov.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov:

10. Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru ESLP k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie vecí v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

11. Vo svojej judikatúre súvisiacej s namietaným porušením základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov ústavný súd opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Ústavný súd poukazuje na právny názor vyslovený vo svojej doterajšej judikatúre, podľa ktorého ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov (napr. I. ÚS 42/01, III. ÚS 59/05). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01). V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní zistí, že namietaný postup všeobecného súdu sa nevyznačuje takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy v zmysle čl. 48

ods. 2 ústavy, ústavnú sťažnosť spravidla odmieta ako zjavne neopodstatnenú (napr. IV. ÚS 221/05, III. ÚS 126/2010, I. ÚS 96/2011).

12. V sťažovateľovom prípade ústavný súd poznamenáva, že ani dĺžka prípravného konania (4 mesiace) a ani doterajšia dĺžka súdneho konania (3 mesiace) nie sú neprimerané, naopak, doterajšie konanie súdov alebo orgánov činných v trestnom konaní považuje za promptné a rýchle. K prípravnému konaniu ústavný súd navyše podotýka, že toto už bolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti sťažovateľa ukončené, preto vo vzťahu k orgánom činným v trestnom konaní už sťažovateľ nebol vystavený právnej neistote. Ak v čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú. Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou EŠLP (pozri rozsudok vo veci Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05). Aj z argumentácie prezentovanej v samotnej ústavnej sťažnosti je zrejmé, že v aktuálnom štádiu trestného konania nejde zo strany bližšie neoznačených orgánov činných v trestnom konaní o aktuálny a trvajúci zásah do práv sťažovateľa. Vo vzťahu k súdnemu konaniu ústavný súd dopĺňa, že 3. februára 2026 v informačnej kancelárii okresného súdu zistil, že najbližší termín nariadeného pojednávania je 9. február 2026. V rámci troch mesiacov teda okresný súd stihol preskúmať obžalobu, vydať trestný rozkaz a po podaní odporu nariadil hneď termín pojednávania, a teda koná primerane rýchlo a bezprietáhovo.

13. Ústavný súd na základe uvedených skutočností a dôvodov, ako aj s prihliadnutím na svoju judikatúru, podľa ktorej možno za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie, pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa týkajúcu sa porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov napadnutým postupom okresného súdu a bližšie neoznačených orgánov činných v trestnom konaní odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

14. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že ak by okresný súd v ďalšom priebehu napadnutého konania nepostupoval urýchlene a efektívne a spôsobil by prieťahy, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok adresoval ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

III.2. K namietanému porušeniu práva na urýchlené rozhodnutie o žiadosti na prepustenie z väzby:

15. V rozhodnutiach, v ktorých sa ústavný súd zaoberal požiadavkou urýchleného rozhodnutia o zákonnosti väzby v zmysle čl. 5 ods. 4 dohovoru (a čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, pozn.), uvádza, že jednotlivé lehoty sa z hľadiska požiadaviek neodkladnosti alebo urýchlenosti posudzujú podľa všetkých okolností prípadu. V zásade však požiadavke neodkladnosti rozhodovania o väzbe nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (napríklad III. ÚS 255/03, III. ÚS 345/06, II. ÚS 353/06).

16. Z už ustálenej judikatúry EŠLP vyplýva, že väzba má mať striktne obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. Aké časové obdobia budú

akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

17. Ústavný súd stabilne judikuje, že jednotlivé lehoty z hľadiska požiadavky neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (III. ÚS 7/00, I. ÚS 18/03, I. ÚS 423/2020, I. ÚS 564/2020, I. ÚS 592/2023). Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca týždne (III. ÚS 255/03, II. ÚS 353/06).

18. V sťažovateľovom prípade trvalo rozhodovanie prvostupňového súdu iba 14 dní, druhostupňový súd rozhodol za 20 dní a rozhodnutie doručil sťažovateľovi do dvoch týždňov. Vzhľadom na tieto okolnosti ústavný súd považuje dĺžku rozhodovania okresného súdu a krajského súdu (najmä vo vzťahu k dlhému doručovaniu rozhodnutia) o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby za problematickú, ale vzhľadom na okolnosti veci (keď krajský súd síce v krátkej lehote 12. decembra 2025 rozhodol, ale rozhodnutie od jeho vydania doručil podľa tvrdenia sťažovateľa až 29. decembra 2025, t. j. o 17 dní) za hraničnú, stále však za ústavne udržateľnú.

19. Na základe uvedených skutočností ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý postup okresného súdu a krajského súdu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľa na prepustenie z väzby nevykazuje také ústavne relevantné nedostatky, ktoré by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohli reálne viesť k vysloveniu porušenia označených práv sťažovateľa, a preto ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 1 výroku rozhodnutia).

III.3. K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu:

20. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľa a s tým súvisiacu žiadosť sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom pristúpil ústavný súd v rámci ústavného prieskumu k preskúmaniu toho, či ústavná sťažnosť sťažovateľa nie je oneskorená, zjavne neopodstatnená, resp. či ústavný súd má právomoc ju preskúmať, keďže jednou z podmienok, ktorých splnenie je nevyhnutným predpokladom na to, aby ústavný súd mohol ustanoviť právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, je to, že nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti.

21. Povedané inak, aby ústavný súd mohol rozhodnúť o ustanovení právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, musí najprv zistiť, či sú kumulatívne splnené tri podmienky, resp. predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom: (i) žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu, (ii) majetkové pomery odôvodňujúce takúto žiadosť, (iii) nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Pokiaľ ide o podmienku vyžadujúcu, aby nešlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, táto je splnená vtedy, ak okrem iného je daná právomoc ústavného súdu na jej prerokovanie a ústavná sťažnosť nie je oneskorená ani zjavne neopodstatnená.

22. Keďže ústavný súd odmieta ústavnú sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti, je preto zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 631/2017, I. ÚS 252/2019).

23. Pretože v prípade ústavnej sťažnosti sťažovateľa išlo o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti, jeho žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 2 výroku rozhodnutia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu